

№ 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>

7. Європейська хартія місцевого самоврядування від 15.10.1985 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text

УДК 342.9

Банах В.Д.
*аспірант Західноукраїнського
національного університету*

ПРИНЦИПИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВИКОНАВЧОЇ СЛУЖБИ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР

Ефективне кадрове забезпечення є однією з ключових передумов належного функціонування органів державної виконавчої служби, оскільки саме від професійного рівня, добросовісності та компетентності персоналу залежить реальне виконання завдань у сфері примусового виконання рішень. У сучасних умовах трансформації публічного управління кадровий фактор набуває особливого значення, адже визначає спроможність держави забезпечити дієвість механізму захисту прав і законних інтересів осіб. У цьому контексті особливої актуальності набуває дослідження принципів кадрового забезпечення органів державної виконавчої служби, які виступають основою формування та реалізації кадрової політики. Їхнє наукове осмислення є важливим з огляду на триваючі реформи у сфері публічної служби та виконавчого провадження, що потребують удосконалення адміністративно-правового регулювання та впровадження сучасних стандартів управління персоналом.

Як зазначає М.К. Кулава, «термін «принцип» походить від лат. *principium* - основа, початок та має такі трактування: 1) основне, вихідне положення теорії, вчення тощо, керівна ідея, основне правило діяльності; 2) внутрішнє переконання, погляд, що означає норму поведінки» [1, с. 74]. У свою чергу, принципи кадрового забезпечення є похідними від загальних принципів адміністративного права та принципів публічної служби і водночас мають власну специфіку. Вони визначають засади формування, розвитку та функціонування кадрового складу, регулюють процеси добору, проходження служби, оцінювання та відповідальності персоналу.

Нормативно-правове закріплення принципів кадрового забезпечення органів державної виконавчої служби має багаторівневий і комплексний характер, що зумовлено поєднанням загального законодавства про державну службу, спеціальних актів у сфері виконавчого провадження та антикорупційного регулювання. Водночас, відсутність єдиного кодифікованого підходу призводить до їх

розпорошеності та неоднорідності.

Передусім, базовий рівень закріплення принципів становить Закон України «Про державну службу» [2], який визначає фундаментальні засади функціонування публічної служби. У ньому закріплено ключові принципи, що безпосередньо поширюються і на кадрове забезпечення органів державної виконавчої служби, зокрема, верховенство права, законність, професіоналізм, політичну неупередженість, добросовісність, прозорість та ефективність. Зазначені принципи формують загальну модель кадрової політики, визначають вимоги до добору, проходження служби та оцінювання державних службовців.

Спеціальний рівень правового регулювання представлений Законом України «Про виконавче провадження» [3], який встановлює засади здійснення примусового виконання рішень. Хоча даний акт не містить окремого системного переліку принципів кадрового забезпечення, він закріплює принципи діяльності державних виконавців (законність, своєчасність, неупередженість, обов'язковість виконання рішень), що фактично трансформуються у вимоги до професійних якостей та поведінки персоналу.

Важливе значення має також Закон України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» [4], який визначає організаційно-правові засади діяльності державних і приватних виконавців. У ньому закріплюються вимоги до осіб, що здійснюють виконання рішень, умови доступу до професії, а також засади їх діяльності, які опосередковано формують принципи кадрового забезпечення, зокрема у частині професійності, незалежності та відповідальності.

Окремий блок становить антикорупційне законодавство, зокрема Закон України «Про запобігання корупції» [5], який закріплює принципи добросовісності, прозорості, підзвітності, а також механізми запобігання конфлікту інтересів. Зазначені положення мають безпосередній вплив на кадрове забезпечення, оскільки визначають етичні стандарти поведінки державних виконавців і встановлюють обмеження, пов'язані з проходженням служби.

Суттєву роль у конкретизації принципів відіграють підзаконні акти Міністерства юстиції України, які регламентують практичні аспекти кадрових процедур, зокрема порядок проведення конкурсів, оцінювання результатів службової діяльності, дисциплінарного провадження. Саме на цьому рівні принципи набувають прикладного змісту та реалізуються через конкретні процедури.

Водночас, характерною рисою сучасного правового регулювання є фрагментарність закріплення принципів. Вони містяться у різних нормативно-правових актах, не систематизовані та не зведені у єдину узгоджену систему, що ускладнює їхнє практичне застосування, створює ризики колізій між загальним і спеціальним законодавством, а також знижує ефективність кадрової політики у сфері примусового виконання

рішень. У зв'язку з цим, доцільним є нормативне узагальнення та чітке закріплення системи принципів кадрового забезпечення органів державної виконавчої служби на рівні спеціального законодавства.

Таким чином, принципи кадрового забезпечення органів державної виконавчої служби виступають ключовою основою формування ефективної кадрової політики та належного функціонування системи примусового виконання рішень. Їхнє нормативне закріплення має комплексний і багаторівневий характер, однак відзначається фрагментарністю та відсутністю єдиної систематизації, що ускладнює практичну реалізацію. Реалізація зазначених принципів відбувається через кадрові процедури, зокрема добір, оцінювання, дисциплінарну відповідальність та просування по службі, що забезпечує їх прикладний характер. Водночас, існуючі проблеми свідчать про необхідність удосконалення адміністративно-правового регулювання у цій сфері. Перспективним напрямом є нормативне узагальнення та чітке закріплення системи принципів кадрового забезпечення органів державної виконавчої служби.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Кулава М. К. Принципи державного регулювання діяльності органів ДВС та приватних виконавців. *Публічне урядування*. 2018. № 3 (13). С. 71-80.
2. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
3. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>
4. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1403-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19/conv#n53>
5. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>